

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доц. Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурно-пізнавальний туризм

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма
спеціалізація

перший (бакалаврський)
24 Сфера обслуговування»
242 «Туризм»
«Туризм»

вид дисципліни

за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

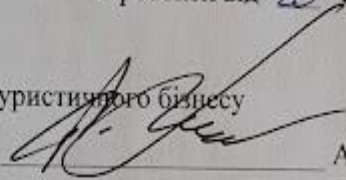
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Ірина ПАНОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу
та країнознавства

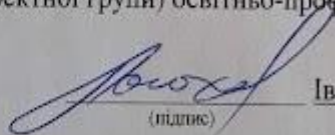

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи)
освітньо-професійної програми «ТУРИЗМ»

Гарант (керівник проектної групи) освітньо-професійної програми «ТУРИЗМ»

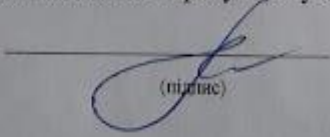
Іван ПОСОХОВ

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» складена відповідно до освітньо-професійної програми

«Туризм»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 242 «Туризм».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» є формування системи знань студентів з використання культурних ресурсів у туристичній сфері та можливостей розвитку цього виду туризму в Україні.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм»

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10 Здатність працювати в команді.

ЗК 11 Здатність працювати автономно.

ЗК 14 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК 5 Здатність визначати територіальну організацію та оцінювати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану та перспектив розвитку видового (спеціалізованого) туризму.

ФК 9 Здатність розробляти різні види турів з урахуванням потреб цільових груп споживачів туристичних послуг.

ФК 15 Здатність організовувати процес екскурсійного обслуговування туристів і екскурсантів.

ФК 16 Здатність організувати надання анімаційних послуг різним категоріям туристів.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
26 год.	12 год. (4 аудиторних, 8 дистанційних)
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
68 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти мають досягти наступних результатів:

ПРН 1 Уміння аналізувати функціональну, галузеву та територіальну структури рекреаційно-туристичного комплексу.

ПРН 10 Уміння визначати туристичну пропозицію туроператора щодо здійснення того чи іншого виду туру, користуючись зібраною географічною і маркетинговою інформацією, статистичною та плановою документацією та стандартними методиками.

ПРН 11 Уміння визначати перелік послуг для надання туристам за результатами аналізу нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг.

ПРН 14 Уміння оформляти туристичну документацію: виїзні документи індивідуальних туристів, туристичних груп, дотримуючись вимог чинного законодавства та законодавства країн в'їзду: договорів на туристичне обслуговування, рахунків, документів туриста та ін.

ПРН 20 Знання технології обов'язкового страхування туристів на підставі нормативно-правової бази з питань страхування та особливостей страхування майна і життя в Україні та за кордоном.

ПРН 24 Знання методики підготовки та проведення екскурсії.

ПРН 30 Виявляти етнокультурні, історичні та релігійні екскурсійні ресурси регіону.

ПРН 31 Уміння виявляти туристів зі специфічними вимогами та створення сприятливого клімату в екскурсійній групі, організовувати індивідуальну

роботу з туристами.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади культурно-пізнавального туризму Тема 1. Цілі та завдання курсу, його проблематика

- 1.1. Цілі та завдання курсу, програма навчання
- 1.2. Основна проблематика дисципліни та її зв'язок з іншими дисциплінами
- 1.3. Характеристика літератури з культурного туризму та креативних індустрій та вимоги до складання заліку

Тема 2. Роль культури в постіндустріальній економіці

- 2.1. Роль культури в соціально-економічному розвитку суспільства
- 2.2. Культура як чинник сталого розвитку регіонів
- 2.3. Сутність, мета та основні напрямки культурної політики держави

Тема 3. Культурний туризм як соціокультурний феномен.

- 3.1. Визначення культурного туризму.
- 3.2. Рівні культурного туризму.
- 3.3. Умови та чинники розвитку культурного туризму.
- 3.4. Тенденції розвитку культурного туризму.

Тема 4. Ресурсна база культурного туризму.

- 4.1. Класифікація культурних об'єктів та процесів у культурному туризмі.
 - 4.2. Класифікація практик споживання культурних благ туристами як ресурсу культурного туризму.
- Тема 5. Основні сегменти культурного туризму.
- 5.1. Туризм спадщини (історико-культурний).
 - 5.2. Тематичний туризм.
 - 5.3. Арт-туризм.
 - 5.4. Подієвий культурний туризм.
 - 5.5. Туризм вражень.
 - 5.6. Екокультурний туризм.
 - 5.7. Креативний туризм.

Розділ 2. Управління розвитком культурного туризму.

Тема 6. Креативні індустрії як інноваційна стратегія розвитку туризму.

- 6.1. Сутність понять «креативна економіка» і «креативні індустрії».
- 6.2. Креативні індустрії - джерело конкурентоспроможності міст.
- 6.3. Свобода творчості і свобода підприємництва як основа розвитку творчих індустрій.

Тема 7. Культурні кластери і розвиток туризму в DESTИНАЦІЙ.

7.1. Творчі кластери та творчі індустрії.

7.2. Моделі розвитку творчих індустрій.

7.2. Стратегія формування туристичного кластеру.

Тема 8. Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста.

8.1. Конкурентні переваги подієвого туризму та його класифікація.

8.2. Основні стейкхолдери в процесі створення продукту культурного туризму.

8.3. Основні етапи розробки стратегії створення і реалізації продукту подієвого туризму.

Тема 9. Соціальне конструювання пам'яток на основі культури.

9.1. Туристична пам'ятка як соціальний конструкт.

9.2. Технології формування об'єктів туристичної привабливості.

Тема 10. Культурний туризм: можливості для росту в Україні.

10.1. Загальна характеристика культурної спадщини України.

10.2. Об'єкти Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО – маркери туристичної привабливості країни.

10.3. Інноваційні практики проєктів культурного туризму.

10.4. Перспективи розвитку культурного туризму.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	ін д	ср		л	п	інд	ср
Розділ 1. Теоретичні засади культурно-пізнавального туризму.										
Тема 1. Цілі та завдання курсу, його проблематика	2	2	-		2		1			2
Тема 2. Роль культури в постіндустріальній економіці: світові практики та національний досвід	11	2	2		5	11	1			8
Тема 3. Культурний туризм як соціокультурний феномен	12	2	2		8	11	1			10
Тема 4. Ресурсна база культурного туризму	17	4	4		11	13	1			12
Тема 5. Основні сегменти культурного туризму	18	4	4		7	12	1			10
Разом за розділом 1	60	14	12		33	47	5			42
Розділ 2. Управління розвитком культурного туризму.										
Тема 6. Креативні індустрії як інноваційна стратегія розвитку туризму	22	2	4		13	14	2			12
Тема 7. Культурні кластери і розвиток туризму в дестинації	13	4	4		7	13	1			12
Тема 8. Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста	9	2	2		5	13	1			12
Тема 9. Соціальне конструювання пам’яток на основі культури	7	2	-		5	17	2			15
Тема 10. Культурний туризм: можливості для росту в Україні	9	2	4		5	16	1			15
Разом за розділом 2	60	12	14		35	73	7			36
Усього годин	120	26	26		68	120	12			108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Роль культури в постіндустріальній економіці	2
2.	Культурний туризм як соціокультурний феномен	2
3.	Ресурсна база культурного туризму	4
4.	Основні сегменти культурного туризму	4
5.	Креативні індустрії як інноваційна стратегія розвитку туризму	4
6.	Культурні кластери і розвиток туризму в дестинації	4
7.	Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста	2
8.	Культурний туризм: можливості для росту в Україні	4
	Разом	26

5. Самостійна робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Підготовка до усного опитування на тему: «Роль культури в постіндустріальній економіці» за наступними питаннями: Опитування студентів за наступними питаннями: Роль культури в соціально-економічному розвитку суспільства. Культура як чинник сталого розвитку регіонів. Сутність, мета та основні напрямки культурної політики держави.	2	2
2.	Підготовка до написання есе на тему: «Культурний туризм як соціокультурний феномен» за наступним планом: 1. Що Ви знаєте про історико-культурний туризм? 2. Що Ви знаєте про всесвітню історико-культурну спадщину? Наведіть, якщо зможете, приклади успішного використання культури і об'єктів всесвітньої культурної спадщини в туризмі. 3. Які об'єкти культурної спадщини у м. Харкові чи Харківській області могли б стати маркерами туристичної привабливості регіону. Як це можна реалізувати на практиці?	5	8
3.	Підготовка доповідей про заповідники різних типів в таких областях України: Київська, Вінницька, Волинська, Запорізька, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська.	8	10
4.	Підготовка доповідей та мультимедійних презентацій за наступними темами: 1. Специфіка та можливості використання пам'яток археології в культурно-пізнавальному туризмі. 2. Міжнародний досвід використання пам'яток археології в туристичній сфері. Користуючись інтерактивною картою світу проекту EXARC < http://openarchaeology.info/venues >, де позначені археологічні музеї просто неба, виберіть один з об'єктів та підготуйте доповідь. 3. Використання пам'яток археології в туристичній діяльності України 3.1. Використання пам'яток археології в туристичній діяльності Харківщини. • Історико-археологічний музей заповідник «Верхній Салтів». Центр зеленого туризму та експериментальної археології «Воронья слободка» у с. Меліховка Нововодолазького району.	11	12
5.	Підготовка індивідуального завдання за темою «Оцінка культурних та креативних індустрій регіону (міста) як передумови розвитку туристичної сфери». Кожен студент заздалегідь обирає конкретне місто чи область України.	7	10
6.	Підготовка доповідей про тематичні парки світу та України. 1. «Діснейленд» 2. «Дісней Уорлд» 3. «Сі Уорлд» 4. «Юніверсал Студіос»	13	12

	5. Франція 6. «Євродіснейленді» 7. «Футуроскоп» 8. «Астерікс» 9. «Країна Мумі-тролів» (Moominworld) 10. «Санта-Парк» 11. «Порт Аventura» (Port Aventura - Порт пригод) 12. «Земля міфів» 13. «Європа-парк» 14. «Фатазія-ленд» 15. «Мувіворлд» 16. «Леголенд» 17. «Діснейленд» в Японії, 18. «Світ Кіно», «Світ Мрій», «Світ Моря» (Австралія) та інші.		
7.	Підготовка до усного опитування в рамках теми: «Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста» за наступними питаннями: 1. Конкурентні переваги подієвого туризму та його класифікація. 2. Основні стейкхолдери в процесі створення продукту культурного туризму. 3. Основні етапи розробки стратегії створення і реалізації продукту подієвого туризму.	7	12
8.	Підготувати доповіді та мультимедійні презентації про об'єкти Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО будь-якої країни світу	5	12
9.	Підготовка доповідей та мультимедійних презентацій про замки та фортеці будь-якої країни світу, які є туристичними маркерами регіону.	5	15
10	Самостійне вивчення літератури з теми курсу, підготовка есе за обраною книгою: 1. Колбер Фр. Маркетинг культуры и искусства / Фр. Колбер; при участии Ж. Нантеля, С. Билодо, Дж. Рича ; [пер. с англ. Л. Г. Мочалова]. – 2-я ред. – Санкт-Петербург : АртПресс, 2004. – 255 с. 2. Лэндри Ч. Креативный город / Ч. Лэндри / Пер. с англ. – М. : Классика–XXI, 2006. – 399 с. 3. Флорида Р. Креативный класс : Люди, которые меняют будущее / Пер. с англ. – М. : Классика–XXI, 2005. – 432 с. 4. Хокинс Дж «Креативная экономика. Как превратить идеи в деньги / Пер. с англ. – М. : Классика–XXI, 2011. – 256 с.	5	15
Разом		68	108

6. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання в межах дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» навчальним планом не передбачене.

7. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, бесіди, ділові ігри, тестування, проведення дискусій з обговорення різноманітних ділових ситуацій, розв'язання аналітичних задач, робота з літературою, реферування, самостійна

робота, індивідуальні заняття, консультації.

8. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять.

Перевірка та оцінювання знань здобувачів вищої освіти може проводитися у наступних формах:

- оцінювання роботи студентів під час практичних занять;
- оцінка за індивідуальну роботу студентів;
- проведення проміжного контролю;
- проведення підсумкового контролю.

Проміжний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проведення тестування з основних навчальних елементів змістовних тем. Сума балів, які здобувач вищої освіти денної форми навчання може набрати під час вивчення тем дорівнює 60.

Підсумковий контроль здійснюється у форму екзамену. До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю. Час виконання заліку – до 80 хвилин.

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

2 теоретичних питання – 20 б (2х10);

визначення понять з дисципліни (закриті тести) – 20 б (2х10).

За бажанням здобувач вищої освіти має можливість обрати тестову форму залікового білета (білет містить 20 тестових завдань, здобувач вищої освіти одержує 2 бали за кожен вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел під час екзамену здобувач вищої освіти на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожен вірну відповідь) **дистанційно на платформі Google Classroom** в дистанційному курсі «Культурно-пізнавальний туризм», режим доступу: <https://classroom.google.com/u/2/c/MzIwMTY3MTE0NDYy>

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота								Разом	Іспит	Сума
Розділ 1				Розділ 2				60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	10	5	10	10	5	10	5			
Семінар	Семінар, Есе	Семінар	Семінар	Семінар Доповіді	Семінар	Семінар Доповіді	Доповіді			

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни

Поточний контроль – 60 балів (активна робота на семінарських заняттях – максимально 45 балів; написання поточного контролю – максимально 15 балів).

Підсумковий контроль – 40 балів (максимально по 10 балів за відповідь на кожне питання екзаменаційного білету).

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав не менше 31 балу

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за чотирьохрівневою шкалою оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання (есе, презентація, виступ з доповіддю)	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Доповнення виступу:

1 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

0,5 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили

власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

0,5 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

10. Рекомендована література

Базова література

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України : методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О. О. Бейдик – К. : ВПЦ«Київський університет», 2001. – 395 с.
2. Вербицька П. Сутність поняття “культурний туризм” у сучасному науковому дискурсі / Поліна Вербицька // Historical and Cultural Studies. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. — С. 12–16.
3. Stezhko, N., Oliinyk, Y., Polishchuk, L., Tyshchuk, I., Parfinenko, A. and Markhonos, S. (2020), “International tourism in the system of modern globalisation processes”, International Journal of Management (IJM), Vol. 11 No. 3, pp. 97-106.
4. Richards, G. (2018) Cultural Tourism Research Group Report. ATLAS Reflections 2018, pp. 33–34.
5. Барна М. Ю. Концептуальні підходи до розвитку культурного туризму // Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції : матеріали наук. Конф., (м. Львів, 11-12 травня 2017 р.). Львів : ЛТЕУ, 2017. С. 62–64.
6. Вахович І., Чуль О. Розвиток креативних індустрій: регіональний вимір : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 288 с
7. Дичковський С. І. Культурний туризм індустріальної епохи: глобальні та локальні перспективи // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : Ідея Принт, 2020. № 2. С. 17–26.
8. De Ascaniis, S. & Cantoni, L. Online visit opinions about attractions of the religious heritage: an argumentative approach. Church : Communication and Culture, 2017. № 2 (2). P. 179–202.
9. Gussekloo A. Digital Nomads: How to live, work and play around the world. N.Y. : Location-Independent Publishers, 2016. 280 p.
10. McKercher B., Cros H. Cultural Tourism. 2nd ed. London : Routledge, 2015. 250 p.
11. Overtourism? Understanding and Managing Urban Tourism Growth beyond Perceptions. : UNWTO Library, 2018. URL : [https:// www. e –unwto.](https://www.e-unwto.org/)

org/doi.pdf

12. Seraphin H., Sheeran P., Pilato M. Over-tourism and the fall of Venice as a destination // *Journal of Destination Marketing and Management*. 2018. Vol. 9. P. 374–376.
13. Zhang H., Xu H. A structural model of liminal experience in tourism // *Tourism Management*. 2019. Vol. 71. P. 84–98.
14. Kercher, B and Cros, H (2002) *Cultural tourism: the partnership between tourism and cultural heritage management*. New York: Haworth Hospitality Press.
15. Richards, G (1996) *Cultural Tourism in Europe*, Wallingford, CAB International.
16. Richards, G. (1999) *Culture, Cultural Tourism and Identity*. Tilburg University, The Netherlands.
17. Richards, G. (2001) *The Development of Cultural Tourism in Europe*. In Richards, G. (ed.) *Cultural Attractions and European Tourism*. Wallingford: CABI.
18. Richards, G. (2003) *What is Cultural Tourism?* In van Maaren, A. (ed) *Erfgoed voor Toerisme*. Nationaal Contact Monumenten.

Допоміжна література

1. Адамовська М. Вітчизняний туризм у контексті світових тенденцій // *Актуальні питання туризмології та туристичної практики : зб. матеріалів наук.-практ. конф., присвяченої 25-річчю Інституту туризму Федерації професійних спілок України (м. Київ, 18 квітня 2019 р.)* [за ред.: Т. Сокол, Т. Семигіної]. Київ: АПСВТ, 2019. С. 8–9.
2. Адамовська М. С. Культурологічна складова практико-орієнтованої підготовки у сфері туризму // *Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство*. Київ : Міленіум, 2018. Вип. I (10). С.63-69
3. Актуальні питання реформування управління сферою культури у сучасних умовах. Аналітична записка / Національний інститут стратегічних досліджень. URL : http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/kulnurna_dypf509f.pdf
4. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії та практиці музейної справи// *Historical and Cultural Studies*. 2016. Vole 3, № 1. P. 1–5.
5. Бейдик О. О., Мельничук А. Л., Топалова О. І. Адаптивний туризм: класифікація та науково-методологічні підходи до суспільногеографічного дослідження // *Регіональні проблеми України : географічний аналіз та пошук шляхів вирішення : зб. наук. праць*. Херсон : ПП Вишемирский, 2015. С. 29–39.
6. Бейдик О. О., Сировець С. Ю., Зяблова А. О. Український туризм:

приховані можливості та сучасні тенденції розвитку // Географія та туризм. 2015. Вип. 34. С. 12–26.

7. Бережна Ю. М. Нематеріальна культурна спадщина ЮНЕСКО: поняття, тенденції, український вимір // Географія та туризм. URL : file:///C:/Users/alexe/Downloads/gt_2012_23_18.pdf

8. Більченко Є. В. Відеокасета, що не стирається: культурологічний сенс туризму // Культурологічний альманах. Вінниця : ТОВ Нілан-ЛТД, 2016. Вип. 2 : Інноваційні технології в культурній галузі. С. 78–84.

9. Божко Л. Д. Туризм як соціокультурний феномен: історія і сучасність (середина XIX — початок XXI ст.) : монографія. Харків : Лідер, 2017. 344 с.

10. Дичковський С. І. Нові тенденції культурного туризму в парадигмі дігітал-ейч: від індустрії вражень до культурного брендування // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : Ідея Принт, 2019. № 4. С. 24–31.

11. Ковешніков В. С., Ліфіренко О. С., Стукальська Н. М. Інноваційні види туризму // Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 4. С. 38–44.

12. Любіцева О. Можливості запровадження дуальної освіти в туризмі // Актуальні питання туризмології та туристичної практики : зб. матеріалів наук.-практ. конф., присвяченої 25-річчю Інституту туризму Федерації професійних спілок України (м. Київ, 18 квітня 2019 р.) / [за ред.: Т. Сокол, Т. Семигіної]. Київ: АПСВТ, 2019. С. 31–34.

13. Парфіненко А. Ю. Territoria туризму: час «культурних подорожей» // UNIVERSITATES: Наука и просвещение. – 2012. - №2. – С. 4-13.

14. Парфіненко А. Ю. Культура як джерело конкурентних переваг та складова туристичного іміджу регіону // Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку: Монографія / Під ред. проф. В. В. Александрова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – С. 88-105.

15. Парфіненко А. Ю. Культурний туризм як чинник соціально-економічного розвитку територій / А. Ю. Парфіненко // Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2013. Випуск 43. Ч. 1. - С. 233–242.

16. Парфіненко А. Ю. Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста / Парфіненко А. Ю. // Географія та туризм. Вип. 34. – К., 2015. – С. 144.-154.

17. Парфіненко А. Ю. Розвиток «економіки ексклюзивності» як пріоритетний напрямок забезпечення конкурентоспроможності туристичної сфери України / Парфіненко А.Ю. // Географія. Країнознавство. Туризм. Вип.14. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2011. – С. 8-13.

18. Парфіненко А. Ю. Розвиток туризму як чинник капіталізації культурної спадщини регіону / Парфіненко А. Ю. // Традиційна культура в умовах глобалізації: регіональні особливості та розвиток туризму” (Харків, 24

травня, 2013 р.). - С. 75-80.

19. Парфіненко А. Ю., Гербіш А. П. Культурний туризм як чинник капіталізації культурної спадщини території / Парфіненко А. Ю., Гербіш А. П. // Туристичний бізнес: світові тенденції та національні пріоритети: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (9 листопада 2012 року). - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна. – С. 73-76. 2012. – С. 73-76.

20. Парфіненко А.Ю. Туристська привабливість культури / Парфіненко А.Ю. // Краєзнавство. Географія. Туризм. - №8(685). – Лютий, 2011. – К.: Шкільний світ. – С. 4-6. 9.

21. Boros L., Martyin Z., Pal V. Industrial Tourism - Trends and Opportunities // Forum Geographic. 2013. Vol. XII. I. 1. P. 108–114

22. Carvalho R. A literature review of the role of cultural capital in creative tourism in Santos, J. et al (Eds) Contemporary Issues in Tourism & Management Studies TMS Conference Series. University of the Algarve, School of Management, Hospitality and Tourism. 2014. P. 17–28.

23. Carvalho R., Costa C. & Ferreira A. Review of the theoretical underpinnings in the creative tourism research field // Tourism & Management Studies. 2019. № 15 (SI). P. 11–22.

24. Culture: urban future; global report on culture for sustainable urban development 2016 303 p. URL : <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002459/245999e.pdf>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
2. http://zotic.zp.ua/wp-content/uploads/2018/05/CR_leaflet_UKR_201803.pdf - Культурні маршрути Ради Європи.
3. <https://creativeeurope.in.ua/posts/European-Capitals-of-Culture> - Культурні столиці Європи (European Capitals of Culture).
4. <https://visitworldheritage.com/en/eu> - Маршрути всесвітньої спадщини ЄС.
5. <http://www.tourlib.net> – туристична бібліотека.
6. <http://www.unctad.org> - офіційний сайт UNCTAD.
7. <http://www.unesco.org/new/ru> - офіційний сайт ЮНЕСКО.
8. <http://www2.unwto.org/ru> - офіційний сайт ЮНВТО.
9. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - офіційний сайт Держкомстату України.